

**Dr. Besenyei Lajos úr,
az MTA Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság
elnöke**

**Dr. Hunyadi László úr,
az MTA Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság
Statisztikai Tudományos Albizottság elnöke**

Tisztelt MTA Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság!

Kedves Kollégák!

Az elmúlt év kora ősze óta fontolgatom már egy ilyen tartalmú, hangvételű levél megírását.

A levél kiváltó oka a statisztikus társadalomban kitapintható feszültségek fokozatos erősödése, amelynek háttérben az áll, hogy erőszakos módszerek alkalmazásának hatására a szakmánk társadalmi szervezetei súlyának háttérbe szorulása figyelhető meg.

Történtek mindezek annak ellenére és éppen akkor, amikor az MTA Statisztikai Bizottsága és az MST is a korábbi ciklusokat lényegesen meghaladó szakmai eredményeket ért el hazai és nemzetközi téren egyaránt. Fentiek legszebb példái lehetnek az MST oldaláról a V6 megalapítása, működtetése, az FENStatS tagjává válása, illetve az MTA Statisztikai Bizottsága, MST és a KSH együttműködése a 2010. évi Statisztikai Világnap, illetve a Statisztika Nemzetközi Éve, 2013. programjaiban, vagy többek között az MTA Statisztikai Bizottsága „statisztika nyelve” kezdeményezése.

Az igazán mély törések a viszonyokban 2011 végén, 2012 elejétől következtek be, melyek gyökerei azonban tapasztalataim szerint több tekintetben messze, mélyre nyúlnak vissza. A fejlett, demokratikus országok gyakorlatával ellentétben a KSH-ban a rendszerváltás óta gyakoriakká váltak a politikai színezetű háttérrel végrehajtott felső vezető cserék, amelyek máig károsan hatnak az egész szakmai tevékenységre, azok külső és belső megítélésére.

Ezek az ellentétek egyre inkább rányomják a bélyegüket a hivatalos statisztika és a szakma széles köreit lefedő társadalmi szervezetek viszonyára is. A MST esetében például – lévén a magas taglétszám mintegy kétharmada a KSH munkatársa – az ilyen módszerekkel napjainkra előidézett félelemkeltés, a szubjektív alapokon nyugvó döntési mechanizmus már-már lehetetlenné teszi a szervezet normális működtetését.

Tapasztalataim szerint ezek az ellentétek mára odáig fajultak, hogy a KSH egyes felső vezetői erőből, direktben igyekeztek befolyásolni a szakma társadalmi szervezetei vezetőinek megválasztását.

Ilyen kezdeményezés – információim szerint – kitapintható volt az MTA Statisztikai Bizottság 2012 év eleji tisztújításának előkészítő szakaszában is.

A MST 2013. november 21-i tisztújító közgyűlését megelőző direkt befolyásolási kísérletről pedig a Közgyűlés beszámolójában külön is szóltam. Ezt az elfogadhatatlan, jogellenes cselekményt az MST honlapja máig is nyilvánosan rögzíti (www.mstnet.hu/tisztségviselők/beszámoló-utolsó oldala).

A fent említett tendenciák még tovább erősödtek azzal, hogy - egy 2013. decemberi beadványt elbírálva - az MST nagy tekintélyű statisztikusokból álló, független Etikai Testülete - 2014. március 31-i állásfoglalásával etikai vétségben marasztalta el a KSH jelenlegi elnökét ([www.mstnet.hu/Etikai kódex/](http://www.mstnet.hu/Etikai_kódex/)... állásfoglalás ...).

Nyilvánvaló, hogy a szakmai körökben az ilyen és ehhez hasonló problémákat érzékelve kerülhetett terítékre ez a kérdés az MTA Statisztikai Bizottság 2014. május 15-i ülésén is, amelyet végtelenül diszkrét formában az ülésről készült emlékeztető is rögzít.

Úgy ítélem meg, hogy ezek ellen a statisztika nemzetközi szinten is rögzített szakmai alapelveit károsan érintő tendenciákkal szemben igazán csak a közös, egységes fellépés, az egészséges kompromisszum keresés vezethet eredményre.

Kezdeményezem tehát, hogy próbáljuk meg közösen visszatéríteni a statisztikai szakmai köröket ahhoz a szemlélethez, amit jól reprezentált a 2010. októberi, a Statisztikai Világnap alkalmából szervezett esztergomi konferencia zárszava.

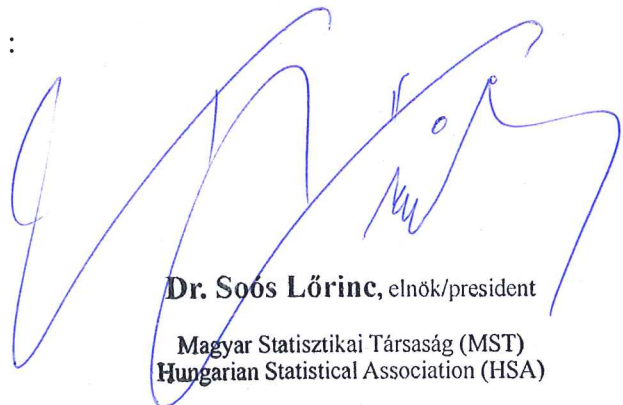
Esztergomban Besenyei Lajos elnök úr megbízásából Sándorné Kriszt Éva, Vukovich Gabriella elnök asszony és jómagam is a közös, záró gondolatainkban legfőképpen a szakma egységének fontosságát hangsúlyoztuk.

A sorok rendezésére annál is inkább égetően nagy szükség van, hiszen napjainkban sokadik próbálkozásra ismét felpörgött a KSH-ról szóló törvény előkészítése, amelyet a 2012 nyári indítása óta még a szakma társadalmi szervezetei egyetlen esetben sem kaptak meg véleményezésre, mint ahogy példátlan módon nem tárgyalták meg máig a KSH legfelsőbb vezetői fórumai, sem a hivatal Elnöki Értekezlete, sem Vezetői Kollégiuma. Összehasonlításként a hatályos 1993 évi törvényt közel öt éven keresztül készítettük elő, többek között a felhasználókkal, a tudományos szférával folyamatos, élő, szoros munkakapcsolatban. Ugyancsak a tisztázatlan kérdések mielőbbi megoldását sürgeti, hogy az EUROSTAT részéről a KSH várhatóan bő fél éven belül átesik egy nagyon alapos, helyszíni ellenőrzéssel, széles mértékű mélyinterjúkkal kombinált átvilágításon, ellenőrzésen (peer review), amelyhez a szakma társadalmi szervezeteinek megnyugtató, vállalható, egészséges kompromisszumokon is alapuló tapasztalatokkal kell rendelkezniük.

A fentiekre tekintettel, javaslom, hogy a két szervezet vezetése mindezek konstruktív előmozdítása érdekében - lehetőleg szeptember első felében - tartson közös vezetői ülést. Megfontolásra javaslom, hogy leveletem kapja meg majd másolatban az MTA Statisztikai Bizottság teljes tagsága, vagy annak az érintettség okán, Elnök Urak által kiválasztott, célszerű köre.

Budapest, 2014. augusztus 7.

Tisztelettel :

Dr. Soós Lőrinc, elnök/president

Magyar Statisztikai Társaság (MST)
Hungarian Statistical Association (HSA)

1024 Budapest
Keleti Károly utca 18/A
Magyarország/Hungary

Másolatban kapják: a Magyar Statisztikai Társaság Elnökségének tagjai